

ผลการศึกษาระบบการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบออนไลน์เพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน

เอกพงษ์ ใจสมหวัง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระบบการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบออนไลน์เพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) จำนวน 5 ห้องเรียน ได้แก่ วิชาเอกวิทยาศาสตร์ (SGS), วิชาเอกวิทยาศาสตร์ (IT-DE), วิชาเอกวิทยาศาสตร์ (E-AI,AS), วิชาเอกดุริยางคศิลป์ และวิชาเอกศิลปการแสดงและภาษาเพื่อการสื่อสาร รวม 175 คน

ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ประกอบด้วย 1) บทบาทของอาจารย์ผู้สอน 2) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ 3) การเตรียมความพร้อมในการนำสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ 4) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ 5) การสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน และ 6) การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้แบบผ่อนคลาย ส่วนเจตคติที่ดีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน สามารถสรุปได้ คือ ผู้เรียนมี เจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาไทยทุกด้าน ซึ่งด้านที่มากที่สุด ได้แก่ ด้านอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย รองลงมาด้านเจตคติที่มีต่อกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย และด้านสุดท้าย ด้านเนื้อหาวิชาภาษาไทย

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้ในรูปแบบออนไลน์, เจตคติที่ดี, วิชาภาษาไทย

ภูมิหลัง

การจัดการเรียนรู้แห่งสภาวารณในปัจจุบัน ผู้เรียนและผู้สอนต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Covid-19) เป็นปัจจัยสำคัญทำให้บริบทการจัดการเรียนรู้เปลี่ยนแปลงไป จากรูปแบบเดิมที่มีการจัดการเรียนรู้ภายในห้องเรียน (On-site) มาเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ (Online) นับเป็นความท้าทายที่ผู้สอนจะต้องเผชิญและเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กับผู้เรียน

การถอดบทเรียนจากจัดการเรียนรู้ในปีการศึกษา 2563 ที่ผ่านมา ทำให้สามารถวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการจัดการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ได้อย่างรอบด้านมากขึ้น และนำผลดังกล่าวมาสังเคราะห์เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป จากการถอดบทเรียนดังกล่าวร่วมกันระหว่างอาจารย์ผู้สอนรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ปัญหาสำคัญที่ทำให้การจัดการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายมี 2 ด้าน คือ ด้านผู้สอน ที่ยังยึดติดกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนแบบปกติ (On-site) เพียงแต่ปรับรูปแบบหรือช่องทางการสื่อสารจากในชั้นเรียนมาอยู่ในระบบออนไลน์ และด้านผู้เรียน ที่ขาดเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย เกิดความเบื่อหน่าย และขาดสมาธิจากการนั่งเรียนออนไลน์เป็นเวลานาน ๆ จึงเป็นผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในปี

การศึกษาที่ผ่านมาต่ำกว่าเกณฑ์ความสำเร็จที่ตั้งไว้ (เกณฑ์ความสำเร็จ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับกำลังพัฒนา (0.00-1.50) น้อยกว่าร้อยละ 10 และระดับดี (65.50-74.49) ขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 70) ซึ่งผลสัมฤทธิ์ปีการศึกษา 2563 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 651 คน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับกำลังพัฒนา 130 คน คิดเป็นร้อยละ 19.96 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับดีขึ้นไป 363 คน คิดเป็นร้อยละ 55.76

จากผลดังกล่าวนำมาซึ่งการวางแผนในการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบออนไลน์ใหม่ โดยคำนึงถึงเจตคติที่ดีของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย เป้าหมายแรกในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ เพราะเจตคติเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการเรียนรู้ หากผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน ต่ออาจารย์ผู้สอน และต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้วิชาที่เรียน ย่อมส่งผลให้นักเรียนมีความสนใจใคร่รู้ กระตือรือร้น ตั้งใจเรียน และประสบความสำเร็จทางการเรียน จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นที่ผู้สอนต้องมีความเข้าใจผู้เรียนและพัฒนาเจตคติให้กับผู้เรียน เพื่อเกิดประโยชน์ในการเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมต่อการเรียนและเพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปสู่ความสำเร็จตามหลักชัยที่วางไว้ (ธีรวุฒิ เอกะกุล, 2549)

ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยเกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนาเจตคติที่ดีของผู้เรียนที่มีต่อรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ซึ่งเป็นรายวิชาที่นักเรียนส่วนใหญ่ขาดเจตคติที่ดี เป็นผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลดต่ำลง และหากต้องการพัฒนาเจตคติที่ดีให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนได้นั้น จะต้องอาศัยผู้สอนเป็นตัวกลางสำคัญในการพัฒนาจึงสนใจที่จะศึกษากระบวนการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบออนไลน์ เพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาความสามารถด้านการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษากระบวนการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบออนไลน์เพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาเจตคติที่ดีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ผู้วิจัยได้ทำแบบสอบถามวัดเจตคติออนไลน์ (google forms) จำนวน 15 ข้อ จำนวน 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 เดือน มิ.ย. 2564 หลังจัดการเรียนรู้ 4 สัปดาห์ 8 ชั่วโมง เพื่อนำผลจากแบบสอบถามมาปรับปรุงและพัฒนา การจัดการเรียนรู้และนำไปใช้ในเดือนต่อไป และครั้งที่ 2 เดือน ก.ค. 2564 หลังจัดการเรียนรู้ 4 สัปดาห์ 8 ชั่วโมง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 5 ห้องเรียน ได้แก่ วิชาเอกวิทยาศาสตร์ (SGS), วิทยาศาสตร์ (IT-DE), วิทยาศาสตร์ (E-AI,AS), ดุริยางคศิลป์ และศิลปการแสดงและภาษาเพื่อการสื่อสาร รวม 175 คน

ขั้นตอนการวิจัย

1. ขั้นวิเคราะห์ (Analysis Phase)

ประชุมอาจารย์ผู้สอนรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ม.5 และถอดบทเรียนจากการจัดการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ในปีการศึกษา 2563 เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลจากการถอดบทเรียน เพื่อนำมา

วางแผนและออกแบบการจัดการเรียนรู้ในปีการศึกษา 2564 ให้สอดคล้องกับระบบการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์อย่างเต็มรูปแบบและเกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียนมากที่สุด

2. ขั้นการออกแบบ (Design Phase)

ออกแบบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ประกอบไปด้วย การสร้างจุดประสงค์การเรียนรู้ กำหนดเครื่องมือวัดประเมินผล แบบฝึกหัด เนื้อหา วางแผนการสอน และเลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนผ่านระบบออนไลน์และที่สำคัญจะต้องเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้เรียน

3. ขั้นที่ 3 ขั้นการพัฒนา (Development Phase)

นำผลจากแบบประเมินความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาภาษาไทยพื้นฐานผ่านระบบออนไลน์ ระยะที่ 1 มาปรับปรุงแก้ไขให้รูปแบบการจัดการเรียนรู้มีความสมบูรณ์และดียิ่งขึ้น

4. ขั้นการนำดำเนินการ (Implementation Phase)

จัดการเรียนรู้และให้ผู้เรียน โดยจุดมุ่งหมายของขั้นตอนนี้ คือ การสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล จะต้องให้การส่งเสริมความเข้าใจของผู้เรียน สนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ที่ตั้งไว้และเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียน

5. ขั้นการประเมินผล (Evaluation Phase)

ตอบแบบสอบถามเพื่อวัดเจตคติและความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาภาษาไทยพื้นฐานผ่านระบบออนไลน์ของผู้เรียนรายวิชาภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

เครื่องมือในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้
2. แบบสอบถามวัดเจตคติของผู้เรียน

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ผลการศึกษาระบบการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบออนไลน์เพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ” ผู้วิจัยจะนำเสนอสรุปผลการวิจัยใน 2 ประเด็น ดังต่อไปนี้

1. กระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน

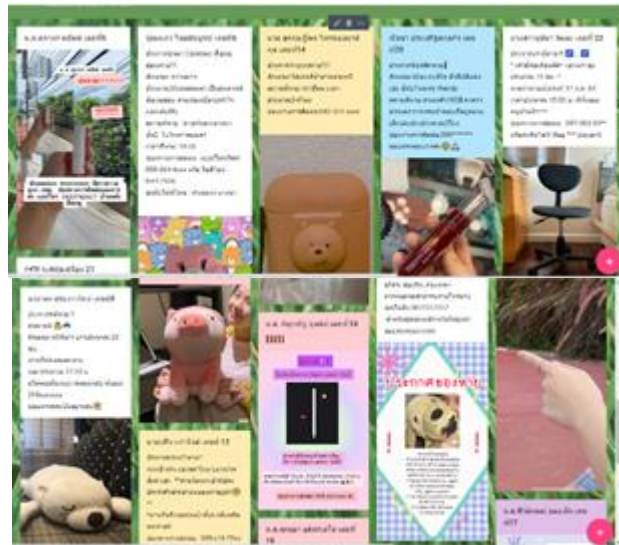
1.1 บทบาทของอาจารย์ผู้สอนในการวิเคราะห์หลักสูตร มาตรฐานและตัวชี้วัด จากหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษา ก่อนออกแบบหน่วยการเรียนรู้ และเมื่อมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผนก็ต้องออกแบบให้สอดคล้องกับบริบทการจัดการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์และคำนึงถึงการเสริมสร้างเจตคติที่ดีของผู้เรียนควบคู่กันไปด้วย

1.2 การออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยแบ่งเวลาการเรียนรู้แนวคิดทฤษฎีให้มีสัดส่วนน้อยลง เน้น การนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติ เช่น คาบเรียนที่ 1 ระยะเวลา 1 คาบ 80 นาที แบ่งเป็นการเรียน 20-25 นาที การฝึกปฏิบัติ 40-45 นาที และการทำกิจกรรมที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน หรือผู้เรียนด้วยตนเอง 10-20 นาที และควรออกแบบวิธีการจัดการเรียนรู้ภายใต้กระบวนการวิเคราะห์ (Analysis) วางแผนออกแบบ(Planning Design) นำไปใช้(Implement) พัฒนา (Development) ประเมินผล (Evaluation) หลักสูตรการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สามารถนำเนื้อหาไปประยุกต์สู่การเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Learning) (วิทยา วาโย และคณะ, 2563)

ภาพที่ 1 เกมออนไลน์ที่บูรณาการกับเนื้อหาเรื่องความคิดกับภาษา

1.3 การเตรียมความพร้อมในการนำสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงได้ เช่น การนำเนื้อหาความรู้จากเรื่องการเขียนเชิงกิจธุระไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ เช่น การโพสต์ข้อความเพื่อขายสินค้าและบริการในโลกออนไลน์ โดยกำหนดให้ผู้เรียนเขียนข้อความนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าอย่างไรให้ครบถ้วนและน่าสนใจ

ภาพที่ 2-3 กิจกรรมโพสต์ขายสินค้า-ตามหาของหายในโปรแกรม Padled

1.4 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยการแบ่งกลุ่มย่อยในห้องเรียน โปรแกรม Microsoft teams เพื่อเน้นให้นักเรียนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างตื่นตัว (Active Participation) รวมถึงเน้นจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน

1.5 การจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน เกิดความผูกพันกับการเรียนรู้ และการเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement) การชมเชย การให้กำลังใจ เพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียน

1.6 การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้แบบผ่อนคลาย เช่น การเปิดเพลงก่อนต้นคาบ 1-3 นาที ระหว่างรอผู้เรียนคนอื่น ๆ ที่กำลังทยอยเข้าห้องเรียนออนไลน์ หรือเปิดเพลงในระหว่างการทำแบบฝึกหัด อีก

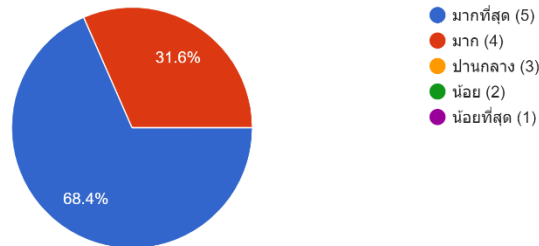
ทั้งการเปิดโอกาสในการตอบคำถามอย่างหลากหลายอาจเปิดไมโครโฟนจากโปรแกรมตอบหรือพิมพ์ข้อความ ไม่สุ่มหรือบังคับตอบ อาจทำให้ผู้เรียนรู้สึกอึดอัด

2. เจตคติที่ดีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน สามารถสรุปได้ดังนี้

2.1 จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนในขณะเรียนวิชาภาษาไทย ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่อยากจะเรียนรู้ มีปฏิริยาโต้ตอบในการร่วมกิจกรรมเพิ่มมากขึ้น ผู้เรียนมีความสุขในการร่วมกิจกรรมที่อาจารย์ผู้สอนจัดให้

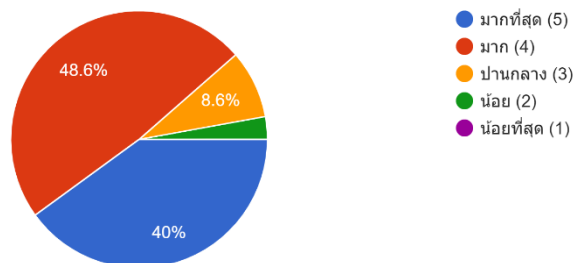
2.2 จากแบบสอบถามผู้เรียนส่วนใหญ่มีความรู้สึว่าการเรียนรายวิชาภาษาไทยพื้นฐานผ่านระบบออนไลน์ได้มีปฏิสัมพันธ์เพิ่มมากขึ้น อาจารย์ผู้สอนเน้นและกระตุ้นให้มีการแสดงความคิดเห็น ผู้เรียนมีความสุข ความสนุก มีบรรยากาศที่ผ่อนคลาย

2. อาจารย์เปิดโอกาสและกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
คำตอบ 19 ข้อ

ภาพที่ 4 แผนภูมิแสดงความคิดเห็นในด้านการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น

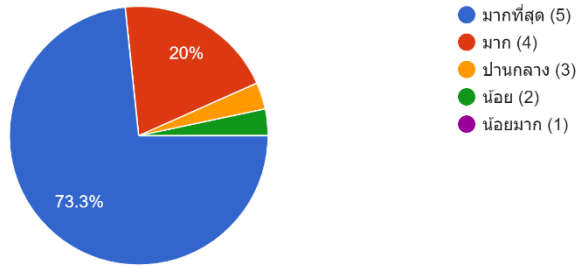
7. นักเรียนมีความสุขสนุกสนาน และมีความสุขในการเรียน
คำตอบ 35 ข้อ

ภาพที่ 5 แผนภูมิแสดงความคิดเห็นในด้านความสนุก ความสนุกสนานของผู้เรียน

15. บรรยากาศในการเรียนไม่ตึงเครียด มีความเป็นกันเอง
คำตอบ 30 ข้อ

ภาพที่ 6 แผนภูมิแสดงความคิดเห็นในด้านบรรยากาศในห้องเรียนออนไลน์

2.3 จากแบบสอบถามวัดเจตคติของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทยพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนพบว่า ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาไทยทุกด้าน ซึ่งด้านที่มากที่สุดได้แก่ ด้านคณาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย รองลงมาด้านเจตคติที่มีต่อกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย และด้านสุดท้าย ด้านเนื้อหาวิชาภาษาไทย

อาจารย์เปิดโอกาสให้ตอบโต้บางอย่างไม่ต้องกลัวถูกผิด อาจารย์ได้มีหนังสือขอบคุณด้วย ปกติไม่ค่อยชมเขา	สนุกค่ะ แอปพลิเคชันการเรียน เข้าใจเนื้อหา
จำนวน: 1	จำนวน: 1
บรรยากาศเป็นกันเอง เพื่อนๆไม่เยอะ เรียนได้เข้าใจแบบสบายๆ ตัวงานที่ทำมีความหลากหลายไม่จำเจ	อาจารย์ในโอกาสแสดงความคิดเห็นเสมอ
จำนวน: 1	จำนวน: 1
ความหาเช้าของอาจารย์ อาจารย์ชอบเอาอะไรหลายๆมาเปิดให้เด็กตื่นชอบคุณคณา	อาจารย์มีเกมและกิจกรรมสนุกๆให้เล่น
จำนวน: 1	จำนวน: 1
อาจารย์น่ารักมาก เป็นกันเองและไม่เกรงเวลาคุยด้วย เปิดเพลงตอนเริ่มคาบตลอด ทำให้ทุกครั้งที่เราจะตื่นตื่นวันนี้อาจารย์จะเปิดเพลง	
จำนวน: 1	
อาจารย์น่ารักมากค่ะ สอนเป็นกันเอง มีการนำเกมเข้ามาเล่นบ่อยๆ สนุกค่ะ	คุณครูสอนดีมากเลยคะ เข้าใจในเนื้อหาดีมาก
จำนวน: 1	จำนวน: 2
อาจารย์เป็นกันเอง เข้าใจนักเรียน ใจดี ใช้คำพูดได้นุ่มนวลน่ารัก เปิดเพลงให้ฟังบ่อยดีมากๆ	อาจารย์น่ารักมากครับ
จำนวน: 1	จำนวน: 1
เรียนรู้เรื่อง อาจารย์ใจดี สอนรู้เรื่อง ให้เด็กๆแสดงความคิดเห็น มีเกมสันทนาการให้ฟังความสนุกและความรู้	อาจารย์ใจดี มีเกมสันทนาการให้เล่นตลอดเลยค่า
จำนวน: 1	จำนวน: 2
อาจารย์สอนสนุกไม่่วงเรียนไปแล้วรู้สึกมีความกระตือรือร้นมากขึ้น	อาจารย์พยายามซักถามนักเรียน ทำให้กระตือรือร้นค่ะ!
จำนวน: 1	จำนวน: 1
อาจารย์ใจดีมากเลยคะไม่กดดันเลย ไม่บังคับให้เด็กทำอะไรที่ไม่อยากทำ	
จำนวน: 2	
ไม่เครียดมาก เพราะอาจารย์เปิดเพลงให้ฟังตลอดเลยเวลาทำงาน	
จำนวน: 2	

ภาพที่ 7 การประเมินความประทับใจในห้องเรียนออนไลน์รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ผลการศึกษาระบบการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบออนไลน์เพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน” สามารถสรุปและอภิปรายผลได้ดังนี้

1. กระบวนการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบออนไลน์ เป็นกลไกสำคัญที่นำไปสู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จที่วางไว้ คือ การเสริมสร้างเจตคติที่ดีของผู้เรียน ซึ่งจากแบบสอบถามสะท้อนให้เห็นว่า 1)การออกแบบเวลาการเรียนรู้ให้เหมาะสม 2) บทบาทของผู้สอนในการอธิบายหรือให้คำแนะนำ 3)เนื้อหาการเรียนที่กระชับ เข้าใจง่าย มีความทันสมัยอยู่ตลอดเวลา 4)การวัดและประเมินผลทั้งระหว่างเรียน (Formative Assessment) ด้วยชุดคำถามต่าง ๆ ซึ่งต้องไม่กดดันและบีบบังคับให้ตอบ และภายหลังจัดการเรียน (Summative Assessment) เช่น แบบทดสอบสั้น ๆ ชิ้นงาน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน ประสิทธิภาพของการเรียน ซึ่งควรมีความหลากหลายเพื่อวัดประเมินผลผู้เรียนให้สอดคล้องตามสภาพจริง

2. การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ในห้องเรียนออนไลน์ให้อยู่ในสภาพที่ 1) มีความสนุก ผ่านกิจกรรมเสริมต่าง ๆ เช่น การใช้เกมแทรกในชั้นนำ ชั้นการสอน หรือชั้นสรุป เพื่อให้ผู้เรียนรู้สึกตื่นตัว ทำทายในการร่วมกิจกรรม 2) มีความสุขและผ่อนคลาย ด้วยการใช้แรงเสริมจากคำพูดที่เสริมสร้างกำลังใจ การใช้มุขตลกเรื่องเล่าเพื่อสร้างบรรยากาศความเป็นกันเองซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนสนใจในตัวผู้สอนและกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น การใช้บทเพลงสอดแทรกในบทเรียน หรือเปิดเพลงระหว่างรอช่วงต้นคาบเรียนและในช่วงที่ให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดโดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเลือกเพลงได้ จะทำให้บรรยากาศในห้องเรียนผ่อนคลายมากยิ่งขึ้น

3. ตัวแปรสำคัญที่ทำให้เจตคติที่ดีต่อการเรียนเพิ่มขึ้นมาจากตัวผู้สอนเป็นสำคัญ เมื่อผู้เรียนเกิดความไว้วางใจ เชื่อมั่น และศรัทธาต่อผู้สอน เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ในรายวิชาจะมีเพิ่มมากขึ้นผลสัมฤทธิ์ก็จะดีขึ้นตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546 : 261-264) ว่า บุคคลจะเลียนแบบเจตคติของคนที่เรารักและชื่นชอบเสมอ และศรัทธา โดยรับรู้เจตคติที่คนอื่นมีอยู่แล้วรับมาเป็นของตนเอง ดังนั้น ถ้าบุคลิกภาพของครูดีก็จะส่งผลให้นักเรียนชื่นชอบเสมอ มีเจตคติในทางที่ดีต่อครู

4. ปัจจัยสำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้ คือ เจตคติที่ดีที่ผู้เรียนมีต่อผู้สอน เมื่อเกิดขึ้นได้แล้ว สิ่งตามมา คือ ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อรายวิชาภาษาไทย และจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นตามลำดับ จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากแบบทดสอบย่อย กิจกรรมภายในคาบเรียน หรือแบบฝึกหัดที่ผู้เรียนได้รับมอบหมาย ปรากฏว่า มีผลสัมฤทธิ์ในภาพรวมสูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิธร คงอุดมทรัพย์ และ พงศิษฐ์ ทวีขพงศ์ธร (2564) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน : กรณีศึกษาวิชาความน่าจะเป็นและสถิติสำหรับวิศวกรรมของนักเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรือ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนนายเรือให้ความสำคัญกับปัจจัยการเรียนการสอนมากกว่าปัจจัยตัวบุคคล โดยตัวแปรที่นักเรียนนายเรือให้ความสำคัญในระดับสูงสุดคือ ครูผู้สอน มีค่าเท่ากับ 4.454

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านการนำไปใช้ : การออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยคำนึงถึงบริบทการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์เป็นสิ่งสำคัญ สิ่งที่ต้องคำนึงถึงมากที่สุด คือ สภาพของผู้เรียน ด้านความพร้อมด้านร่างกายและจิตใจในการเรียน การบริหารจัดการเวลาให้เหมาะสมกับธรรมชาติของวัยผู้เรียนในการรับรู้หรือการใช้สมาธิในการจดจ่อเนื้อหา ทำได้โดยการลดเวลาการอธิบายบรรยายเพิ่มเวลากิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นการปฏิบัติร่วมกัน วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่สำคัญ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ และสามารถวัดและประเมินผลผู้เรียนจากกิจกรรมได้ทันที โดยไม่ต้องมอบหมายการบ้านหรือภาระงานอื่น ๆ น่าจะเป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีขึ้นต่อการเรียนในรายวิชานั้น ๆ

2. ด้านการวิจัย : ศึกษาค้นคว้าวิจัยในประเด็นการออกแบบกระบวนการเรียนรู้อย่างไรที่ทำให้ผู้เรียนไม่รู้สึกว่าการนั่งเรียน เช่น ผู้เรียนเรียนรู้เนื้อหาจากกิจกรรมออนไลน์หรือเป็นการเรียนรู้อย่างเป็นอิสระ โดยไม่จำกัดว่าผู้เรียนต้องเข้าห้องเรียนตามระยะเวลาที่กำหนด เพื่อเปรียบเทียบว่าผู้เรียนมีเจตคติต่อการเรียนเป็นอย่างไรและมีผลสัมฤทธิ์แตกต่างจากการเรียนในเวลาเรียนหรือไม่

เอกสารอ้างอิง

- ธีรวิมล เอกะกุล. (2549). **เอกสารประกอบการสอนรายวิชาการวัดเจตคติ**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2534). **จิตวิทยาอุตสาหกรรม**. โครงการตำราคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- วิทยาไวและคณะ. (2563). การเรียนการสอนแบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 : แนวคิดและการประยุกต์ใช้จัดการเรียนการสอน. *วารสารศูนย์อนามัยที่ 9*. 14(34). 285-298.
- ศศิธร คงอุดมทรัพย์ และพงษ์ศิษฐ์ ทวีพงษ์ธร. (2564). การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน : กรณีศึกษาวิชาความน่าจะเป็นและสถิติสำหรับวิศวกรรมของนักเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรือ. *วารสารวิทยาศาสตร์ลาดกระบัง*, 30(1), 93-109.